

ת"פ 43247/11/12 - מדינת ישראל נגד פרדז גיליאדוב, אלכס מוסייב, אהרון אפלמן, רחל קלפון

15 דצמבר 2014

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 43247-11-12 מדינת ישראל נ' גיליאדוב ואח'
ת"פ 43267-11-12

בפני כב' השופטת שירלי דקל נוח
המאשימה
נגד
הנאשמים
1. פרדז גיליאדוב
2. אלכס מוסייב
3. אהרון אפלמן
4. רחל קלפון

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד יניב פרטוק

הנאשם 1 ובא כוחו עו"ד פורר

הנאשמת 4 ובאת כוחה עו"ד גלית פרידמן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

בעניין הנאשמים 1 ו-4

כתב האישום המתוקן

1. הנאשמים 1 ו-4 הורשעו, על פי הודאתם, ובמסגרת הסדר, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של סיוע להתפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע בצוותא חדא - לפי סעיף 406(ב) + 29 + 31 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

עמוד 1

בנוסף, נאשם 1 הורשע בעבירה של סיוע לגניבה בצוותא חדא - לפי סעיף 384 + 29 + 31 לחוק העונשין.

על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, עובר ליום 9.11.2012, תכנן הנאשם 3 להתפרץ לדירת מגורים ולגנוב רכוש ממנה, בסיוע הנאשמים 1 ו-4, ובסיוע הנאשם 2 לאחר מעשה.

עובר להתפרצות, החזיק הנאשם 1 רכב מושכר, ובמועד הקובע, הגיעו הנאשמים ברכב לבית מגורי המתלוננים בראשון-לציון, כשהנאשמת 4 נוהגת ברכב ומסייעת בכך לביצוע העבירה.

באותן נסיבות, נאשם 3 נכנס לחצר הבית, הרים את תריס הגלילה של החלון ונכנס פנימה, בסיוע אבטחתו של הנאשם 1. בנסיבות אלו, גנבו הנאשמים מהבית רכוש השייך למתלוננת, כאשר הנאשם 3 הינו המבצע העיקרי, והנאשמים האחרים מסייעים בידו - הנאשם 1 מאבטח, הנאשמת 4 נוהגת הרכב, והנאשם 2 מסייע לאחר מעשה בהמתנה ברכב.

הרכוש שגנבו הנאשמים מבית המתלוננים כולל כספת, תכשיטי זהב ויהלומים, שעונים ועוד. בהמשך, נתפסו הנאשמים ברכב, בסמוך לגן הורדים, כשברשותם חלק מהרכוש הגנוב.

ההסדר בין הצדדים

2. הוסכם בין הצדדים כי הנאשמים 1 ו-4 ישלחו לשרות המבחן, על מנת שייערכו תסקירים בעניינם. לגבי הנאשם 1, המאשימה הבהירה כי אין כל מחויבות מצידה לקבל את המלצת התסקיר, וכי הטיעון לעונש יהיה פתוח.

לאור גילה של הנאשמת 4, הייתה קיימת חובה לקבל תסקיר. הוסכם לגבי הנאשמת 4 כי המאשימה תגביל את עתירתה לעונש ל-6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שרות, וכן תעתור כי יוטלו עליה רכיבים נוספים, וההגנה תוכל לטעון באופן פתוח.

תסקירי שירות המבחן

התסקיר אודות הנאשם 1

3. הנאשם 1 בן 28, רווק, מתגורר עם בת זוגו, הנאשמת 4, ולהם בת משותפת בת כחמישה חודשים. הנאשם 1 מסר כי הוא בן יחיד משותף להוריו, שהתגרשו בהיותו צעיר. אביו של הנאשם 1 נפטר לפני 12 שנה מדום לב, ותואר כאלכוהוליסט ואלים. לאביו של הנאשם 1 שלושה ילדים נוספים מנישואים קודמים, עמם לנאשם 1 אין קשר. אמו של הנאשם 1 עובדת בעבודות ניקיון.

הנאשם 1 מסר כי הוא בעל 10 שנות לימוד, לאורך השנים גילה בעיות משמעת, בעיות התנהגות, קשיי ריכוז והתקשה בלימודים. כמו כן, הנאשם 1 החל להתרועע עם חברה שולית, לצרוך סמים ואלכוהול, והסתבך מגיל צעיר

בפלילים, שהרקע לכך הם חסכים רגשיים מילדות, קושי בדחיית סיפוקים ובהצבת גבולות. הנאשם 1 לא גויס לצבא. הנאשם 1 מסר כי מזה שנתיים עובד בהובלות, ולאחרונה, החל לעבוד עם קרוב משפחה בתחום הבניין.

הנאשם 1 היה בקשר בעבר עם שירות המבחן לנוער וטופל ביחידה לקידום נוער. עם שחרורו של הנאשם 1 ממעצר במסגרת התיק הנוכחי, ובמסגרת צו פיקוח מעצר, שולב בקבוצה לעצורי בית בשירות המבחן, ובמקביל, בחודש ינואר 2013, החל להיות מטופל ביחידה לטיפול בנפגעי סמים, במסגרתה הוא מטופל עד היום. הנאשם 1 מסר בדיקות שתן לגילוי שרידי סם, וכן שולב בשיחות פרטניות.

בחודש מאי 2013 הנאשם 1 שולב בקבוצה טיפולית לצעירים, שנמשכה 15 מפגשים, ולאחר מכן, בחודש יוני 2014, שולב בקבוצה נוספת בטיפול בשליטה בכעסים, שנמשכה 12 מפגשים.

שירות המבחן התרשם כי במהלך הטיפול חלה הגמשה מסוימת בעמדותיו של הנאשם 1 ובהתנהלותו, ויתר מודעות לבעייתיות סביב צריכה הסמים ואורח החיים השולי שניהל.

להערכת גורמי הטיפול, מדובר בטיפול משמעותי ראשון עבור הנאשם 1, וניכר שיתוף פעולה מצדו לטיפול ורצון לערוך שינוי.

במקביל לתהליך בו החל הנאשם 1, סביב הריונה של הנאשמת 4 ולידת בתם המשותפת, ניכר אף שינוי במישור הרגשי, ורצון שהתחזק להיחלץ ממעגל העבריינות. הנאשם 1 הגיע באופן סדיר למפגשים הפרטניים והקבוצתיים, ומסר בדיקות שתן סדירות. ההערכה היא כי התמדת הנאשם 1 בטיפול והשינוי שהחל בו, מחזקים את ההחלטה שקיבל לערוך שינוי בחייו, הבאים לביטוי בדפוסי חשיבה, הערכת יכולתו להמשיך לבחון את דפוסיו באופן מעמיק יותר, ולהפיק תועלת מהמשך הטיפול, כשהנאשם 1 מבטא מחויבות להמשך הטיפול.

שירות המבחן העריך כי לצורך הפחתת הסיכון יש מקום להמשיך ולחזק את השינוי בנאשם 1, תוך המשך הקשר הטיפולי עמו. שירות המבחן העריך כי בעיתוי הנוכחי, החזרת הנאשם 1 לכותלי הכלא, עלולה לפגוע בהישגים עד כה, לקטוע הליך משמעותי בו החל עד כה, ולחשוף אותו מחדש לסביבה שולית. לפיכך, שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם 1 צו מבחן למשך שנה, במסגרתו יהיה עליו להמשיך את הטיפול ביחידה לטיפול בנפגעי סמים, וכן הומלץ להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו.

התסקיר אודות הנאשמת 4

4. הנאשמת 4 בת 22, בת זוגו של הנאשם 1 מזה שלוש שנים, והוא אבי בתה בת ה-5 חודשים, ומתגוררת בבית אמו של הנאשם 1.

הנאשמת 4 נולדה למשפחה חרדית בצפת, בת שביעית מבין 17 ילדים, הוריה אינם עובדים, והמשפחה מצויה במצב סוציו אקונומי נמוך, ונתמכת על ידי שירותי הרווחה. הנאשמת 4 סיימה 11 שנות לימוד בפנימייה דתית, ולדבריה, נשרה ממסגרת הלימודים בעקבות התרחקותה מן הדת. בעקבות משבר בין הנאשמת 4 לבין הוריה סביב נושא זה,

היא עברה להתגורר בבית אחיה. בשנת 2010 הנאשמת 4 התקבלה לקורס קדם צבאי בתחום הנהיגה, התגיסה, ושרתה כנהגת. לדברי הנאשמת 4, במהלך שירותה הוכרה כחיילת בודדת, מאחר שהוריה התנגדו לגיוסה. בהמשך, הנאשמת 4 עבדה מספר חודשים בחברת סיעוד כמזכירה, והתקבלה המלצה חיובית ממעסיקה.

במסגרת צו פיקוח מעצר שהוטל על הנאשמת 4 בתיק הנוכחי, היא הופנתה לטיפול של הלשכה לשירותים חברתיים, ועל פי הדיווח, הגיעה לפגישות ושיתפה פעולה כנדרש. הנאשמת 4 הביעה רצון ומוטיבציה לבנות אורח חיים יציב, המלווה ביציבות תעסוקתית ולימודים, והומלץ על המשך תמיכה, ליווי, יעוץ והכוונה של גורם מקצועי. הנאשמת 4 שהתה במשך 9 חודשים במעצר בית מלא בבית הוריה. להערכת שירות המבחן, ההליך המשפטי היווה גורם מטלטל בחייה של הנאשמת 4.

לפני כחצי שנה, הנאשמת 4 פתחה עסק עם אחיה העוסק בפיתוח תשתיות, אך בעת הנוכחית, היא פחות מעורבת בעסק מאחר שנמצאת בחופשת לידה.

שירות המבחן פרט בתסקיר את הערכת הסיכון לעבריינות חוזרת ואת סיכוי השיקום, והתרשם כי הנאשמת 4 זקוקה להתערבות טיפולית במסגרת שירות המבחן, על מנת לבחון את הרקע לבחירותיה. שירות המבחן התרשם ממוטיבציה גבוהה של הנאשמת 4, בשלות ומוכנות לטיפול.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת 4 בעלת תפקוד תקין ונורמטיבי בדרך כלל, והעובדה כי לא נפתחו נגדה תיקים חדשים נוספים, מחזקת את ההערכה כי באירוע נשוא כתב האישום מדובר בהתנהגות חריגה ויוצאת דופן מצדה. שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית, העמדת הנאשמת 4 בצו מבחן למשך שנה והטלת של"צ בהיקף של 180 שעות. שירות המבחן ציין כי לדברי הנאשמת 4, הרשעה בדין תפגע בהמשך תכניותיה ללימודים אקדמאים ולקבלת עבודות בעתיד, ולפיכך, המליץ לבטל את הרשעתה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

5. ב"כ המאשימה טען כי העובדות נשוא כתב האישום המתוקן מעידות על תעוזה, תכנון רב, נחישות בביצוע, ועל יוזמה משותפת.

ב"כ המאשימה טען כי ההיסטוריה העבריינית של הנאשם 1 מלמדת על כך שהוא מבצע עבירות רכוש כדרך חיים. מאסרו האחרון של הנאשם 1 היה למשך 20 חודשים, אך הוא לא נעזר בכלים הניתנים בין כותלי המאסר, כדי לשקם את דרכו העבריינית ולפתוח דף חדש.

ב"כ המאשימה טען כי שירות המבחן העניק משקל בכורה להליכי השיקום, שהחלו אחרי העבירה המדוברת, בשלהי שנת 2013, ואין לאמץ את המלצות התסקיר, שכן, דפוסי ההתנהלות העבריינית של הנאשם 1 מושרשים בו מגיל צעיר.

ב"כ המאשימה הפנה לגזרי הדין שניתנו בעניינו של הנאשם 1, וטען כי הם מלמדים על כך שהנאשם 1 טען גם בעבר כי מצטער על הסתבכותו בעבירות, והביע רצון לפתוח בדרך חדשה, ובית המשפט, הגם כשהשית מאסרים בפועל, נהג במידת הרחמנות כלפי הנאשם 1, והותיר ניצוץ של תקווה לכיוון שיקומי-טיפולי.

ב"כ המאשימה טען כי הנאשם 1 בוחן את דפוסי חשיבתו והתנהלותו השולית רק לפי התוצאה המשפטית העתידית, ואינו באמת עושה כברת דרך אישית, אמיתית וכנה לעבר דרך הישר.

ב"כ המאשימה הפנה לטיעוני המאשימה לעונש כפי שנשמעו בעניינו של הנאשם 3, ועתר להפעיל את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד הנאשם 1, להטיל עליו מאסר בחופף, וכן ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי על כל עבירת רכוש והעבירות בהן הורשע, קנס ופיצוי.

לחלופין, ב"כ המאשימה טען כי אם בית המשפט יסבור כי יש לאמץ את תסקיר שירות המבחן במתכונתו המלאה, יש לתת ביטוי רחב יותר לתקופת המבחן, קרי, במקום להטיל צו מבחן למשך שנה, להטיל עליו צו מבחן למשך שנתיים.

ב"כ המאשימה טען כי נאשמת 4 הייתה מעורבת בתכנון העבירה, לקחה חלק פעיל בביצוע העבירה, ובלעדיה לא היה האירוע יוצא לפועל כפי שבוצע. הנאשמת 4 המתינה ברכב המילוט, וידעה היטב שזהו רכב המילוט של הנאשם 1.

ב"כ המאשימה טען כי בית המשפט צריך לתת משקל בכורה למהות המעשה, לפני שהוא נותן משקל בכורה למיהות העושה.

ב"כ המאשימה הוסיף וטען כי תסקיר שרות המבחן בעניינה של הנאשמת 4 נראה שנובע מרחמים כלפיה, לאור קשריה השוליים שלה עם הנאשם 1.

ב"כ המאשימה טען כי המלצת שרות המבחן לביטול ההרשעה, אינה תואמת את הקריטריונים בפסיקה, שכן, התסקיר אינו מצביע על כל פגיעה קונקרטי, תעסוקתית או פגיעה בעוצמה כזו המגבירה את האינטרס של הנאשמת 4 על פני האינטרס הציבורי של הרתעה וגמול על המעשים.

ב"כ המאשימה עתר להותיר את הרשעת הנאשמת 4 על כנה, ולהטיל עליה ענישה מוחשית של מאסר שיכול וירוצה בדרך של עבודות שירות, וענישה נלווית של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

6. ב"כ הנאשם 1 טען כי לא ניתן להשוות בין חלקו של הנאשם 3 לחלקו של נאשם 1 באירוע נשוא כתב האישום, וזאת לאור התיקון המשמעותי של כתב האישום. הנאשם 3 היה זה שתכנן את האירוע, יזם אותו והיה הדמות הדומיננטית, ובהתאם, עבירת קשירת הקשר נמחקה לגבי הנאשם 1. מעבר לכך, נאשם 3 צירף תיקים נוספים, הוא לא עבר הליך שיקום מאז שחרורו ממעצר, ואף הסתבך בעבירה נוספת, חמורה יותר, ונעצר בגינה על ידי בית המשפט המחוזי.

הנאשם 1 סייע לנאשם 3, ותפקידו היה לאבטח את הנאשם 3, שהיה הגורם המרכזי. ב"כ הנאשם 1 טען כי

העבירה לא בוצעה באופן מתוחכם ונועז, אלא זו התפרצות רגילה לבית מגורים, באמצעות הרמת תריס הגלילה.

ב"כ הנאשם 1 טען כי בעבר הנאשם 1 הסתבך בפלילים והיו לו דפוסי עבריינות, אולם, במהלך השנתיים האחרונות הוא עלה על דרך המלך, מסר בדיקות שתן נקיות משרידי סם, שיתף פעולה עם שירות המבחן, הוא עובד, יש לו אחריות למשפחתו, והתסקיר שהוגש חיובי ביותר, הן מבחינת העובדות שבו והן מבחינת אורך הזמן ששירות המבחן עקב אחרי הנאשם 1.

ב"כ הנאשם 1 טען כי משמעות קבלת עתירת המאשימה לעונש הינה החזרת הנאשם 1 למעגל העבריינות, הוא יפוט ממוקם עבודתו, כל הישגיו ירדו לטמיון, וההליך הטיפולי ייגדע.

ב"כ הנאשם 1 טען כי זה המקרה לסטות ממתחם הענישה לנוכח שיקומו של הנאשם 1, וכי אין לו כל התנגדות להאריך את צו הפיקוח מעבר לתקופה שהוצעה על-ידי שירות המבחן. עוד טען ב"כ הנאשם 1, כי אם בית המשפט ייתן לנאשם 1 הזדמנות, והוא לא יאכזב את בית המשפט, את עצמו, את משפחתו ואת הסובבים אותו.

הנאשם 1 אמר כי מאז האירוע נשוא כתב האישום חלפו שנתיים, מאז נולדה לו ילדה והוא נמצא במקום אחר בחייו, כשאשתו, ילדתו ועבודתו הם כל עולמו.

7. ב"כ הנאשמת 4 עתרה לביטול ההרשעה ולאיומץ כל המלצות שירות המבחן. ב"כ הנאשמת 4 טענה כי הנאשמת 4 נעדרת עבר פלילי, צעירה מאד, ודינמיקת היחסים בינה לבין הנאשם 1 היא זאת שהובילה אותה להסתבכות בעבירה בעבר, ולהורות משותפת בהווה.

ב"כ הנאשמת 4 טענה כי חלקה של הנאשמת 4 באירוע היה קטן ביותר מחלקו של הנאשם 1, כפי שהדבר בא לביטוי בעובדות כתב האישום המתוקן. שירות המבחן קובע כי הסבירות שהנאשמת תבצע היום עבירה דומה נמוכה ביותר, העבירה הינה חריגה לאורחות חייה, ואין מדובר בדפוס כרוני של עבריינות. כמו כן, ב"כ הנאשמת 4 הדגישה כי הנאשמת 4 נטלה אחריות והביעה צער על מעשיה.

ב"כ הנאשמת 4 טענה כי לפי תסקיר שירות המבחן, הנאשמת 4 משלמת מחיר רגשי כבד בשל העובדה שהיא מעורבת בהליך משפטי, כשברקע לידת בתה הבכורה. ב"כ הנאשמת 4 הוסיפה וטענה כי המשמעות של הרשעה בפלילים על אישה, היא כבדה יותר מאשר על גבר, מאחר שעבר פלילי מקשה על אישה למצוא עבודה יותר מאשר על גבר. ב"כ הנאשמת 4 חזרה על נסיבותיה המשפחתיות והאישיות המורכבות של הנאשמת 4, שהייתה במשך 9 חודשים במעצר בית, כשחלק מתקופה זו בבית הוריה, ושירות המבחן סבר שצריך להוציאה משם כי קיימת התנהגות פוגענית כלפיה. למרות הרקע המשפחתי שלה, הנאשמת 4 התגיסה לצבא, עבדה בעבודות מסודרות, וכיום מבקשת להשתלב בחברה, וללמוד בצורה מסודרת.

ב"כ הנאשמת 4 טענה כי אין רשימה סגורה של עבירות לגביהן בית המשפט מוסמך להימנע מהרשעה, והפנתה לפסיקה בה בית המשפט לא הרשיע נאשמים בעבירות שונות.

ב"כ הנאשמת 4 טענה כי הנאשמת 4 משתפת פעולה עם שירות המבחן והם מבקשים להעמידה במבחן למשך שנה, על מנת לעזור לה, לתת לה כלים להתמודד עם שנת ההורות הראשונה שלה ולתת לה כלים להמשך הדרך.

הנאשמת 4 אמרה כי היא מצטערת.

דין והכרעה

8. הנאשמים 1 ו-4 סייעו להתפרצות לבית המתלוננים בצוותא חדא עם יתר הנאשמים בכתב אישום זה, בכוונה לבצע גניבה או פשע, ובנוסף, נאשם 1 סייע גם לגניבה בצוותא חדא.

תיקון 113 לחוק העונשין, שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה", קבע את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה. בהתאם לעקרון זה, נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

השלב הראשון, קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם.

השלב השני, בדיקה האם ראוי לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולא בשל שיקולי שיקום, או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור.

השלב השלישי, קביעת העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו ובהתחשב בצורך בהרתעת הרבים, בנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות.

הפגיעה בערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

9. בסיוע של הנאשמים 1 ו-4 להתפרצות לבית, הם פגעו בערכים המוגנים של שמירה על תחושת הביטחון וההגנה על הרכוש, הן של הציבור בכללותו והן של המתלוננים הספציפיים, בעלי הבית, שהיו הקורבן לעבירות.

הערכים החברתיים המוגנים בעבירות של התפרצות למקום מגורים וגניבה, אינם מתמצים רק בהגנה על הרכוש שנגנב במהלך ההתפרצות, אלא כוללים גם את הפגיעה בפרטיותו של האדם.

אצטט את דברי בתי המשפט המתייחסים לעבירת התפרצות, מאחר שהערכים המוגנים שנפגעו הינם זהים בעבירת ההתפרצות ובעבירת הסייע להתפרצות -

"פריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקורבנות של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד, הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצת באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם".

ע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (2008).

"בעבירות ההתפרצות יש כדי לערער את הביטחון האישי של הציבור ואת התחושה של 'ביתי הוא מבצרי'. קם אדם בבוקרו של יום וכשחוזר לביתו בסוף עמל יומו הוא מוצא כי חדרו לפרטיותו ונטלו את רכושו ואת חפציו שאותם צבר בזיעת אפו ומיטב כספו. מי ימוד את עוגמת הנפש, הרוגז וחסרון הכיס הנגרמים לציבור שנפגע מאותן עבירות גניבה והתפרצות. ובכלל, בעבירת התפרצות טמון פוטנציאל להתפתחות אלימה, והיא יכולה להתגלגל בנקל לעבירת שוד ואלימות, והמקרה שבפנינו אך יוכיח. בעבירות מעין אלה, שומה על בתי המשפט להגן על הציבור מפני פגיעתו הרעה של המערער ושכמותו".

ע"פ 3297/10 וולקוב נגד מדינת ישראל (2012).

ראה בהקשר זה גם רע"פ 244/10 קרופניק מיר נ' מדינת ישראל (2010).

בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים באירוע נשוא התיק העיקרי מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה משמעותית, אף אם לא ברמה הגבוהה ביותר.

מדיניות הענישה הנוהגת

10. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה זו הינה הטלת עונשי מאסר בפועל -

"...עבירות התפרצות למעונו של אדם וגניבה או נסיון לגנוב את תכולתו, מתרחשות

בחלק ניכר מדי יום בלא שעולה בידיהן של רשויות האכיפה לאתר את העבריינים. והנה בינתיים בא אדם לביתו, מוצא מהפכת סדום ועמורה, ומי שלא עמל ולא טרח בו עמד עליו לגזול יגיע של הזולת ולגרום לו חסרון כיס, מפח נפש ואימה. על כן לא יתכן, אלא בהתקיים נסיבות חריגות במיוחד, כי כאשר נלכד העבריין בעבירה מסוג זה, ייגזר עליו עונש שאינו מאסר בפועל, ואין בכך חידוש".

רע"פ 3063/11 אפרים כהן נ' מדינת ישראל (2011).

"ראוי כי פורצים או פורצים בפוטנציה יידעו כי עלולים הם למצוא עצמם, משיילכדו, מאחור סורג ובריח - כדי לפטור מעונשם, ולו לתקופת מה, את הציבור."

רע"פ 1708/08 מרדכי לוי נ' מדינת ישראל (2008).

"בית משפט זה חזר והזהיר והתריע פעמים רבות, כי תינקט גישה מחמירה בענישה על עבירות רכוש בכלל ועל עבירות ההתפרצות לבתים בפרט, גישה אשר תציב הגנה משמעותית ויעילה יותר לביטחונם של אזרחים תמימים, ואשר תעניק את המשקל הראוי גם למחיר הנפשי והצער שמוסבים להם בשל החדירה לפרטיותם".

רע"פ 10551/09 מרק יורובסקי נ' מדינת ישראל (2010).

יש לזכור לצורך קביעת מתחם העונש ההולם כי נקבע בסעיף 32 לחוק העונשין - "הסיוע לעבור עבירה, עונשו - מחצית העונש שנקבע בחיקוק בשל ביצועה העיקרי...".

לשם הדוגמא, להלן הפניה לגזר דין שניתן במקרה דומה: ת"פ (שלום-כ"ס) 3550-03-10 מדינת ישראל נ' לירן שירי (2011).

העונשים שהוטלו על הנאשמים 2 ו-3

11. הנאשמים 2 ו-3 הורשעו ונדונו לעונשים שיפורטו להלן -

נאשם 2 - הורשע בעבירה של סיוע לאחר מעשה. במסגרת הסדר עונשי, הצדדים עתרו במשותף להשתתף 5 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר, והפעלה בחופף של מאסר על תנאי בן 3 חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו, וכן מאסר על תנאי. הצדדים נימקו את ההסדר בכך שחלקו של נאשם 2 באירוע היה הקטן ביותר מבין הנאשמים, עברו הפלילי כלל עבירות רכוש וסמים, הוא ריצה בעבר מאסרים בפועל, היו קשיים ראייתיים בעניינו, ובעת שנגזר דינו הוא היה עצור עד תום ההליכים בתיק אחר. בית המשפט כיבד את ההסדר בין הצדדים, וגזר על הנאשם 2 את העונש המוסכם.

נאשם 3 - כתב האישום בעניינו של הנאשם 3 לא תוקן, והוא הורשע בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום - התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע בצוותא חדא, גניבה בצוותא חדא וקשירת קשר לביצוע פשע. כמו כן, הנאשם 3 צירף שני תיקים נוספים - האחד, בעבירות של תקיפת שוטר וניסיון תקיפת שוטר, והשני,

בעבירה של החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית.

תסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם 3 לא כלל המלצה טיפולית, על אף ששרות המבחן התרשם מתפקוד לקוי, קשיים, וסיכון להמשך מעורבות עבריינית בעתיד ברמה בינונית.

שרות המבחן העריך כי בעת הזו, מסגרת סגורה בעלת גבולות ברורים, תוכל לסייע לנאשם 3 בבלימת התדרדרותו.

בית המשפט השית על הנאשם 3 ארבעה עשר חודשי מאסר בפועל, הפעיל את המאסר על תנאי בן שלושה חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, כך שסה"כ הושתו עליו 15 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, קנס ופיצוי.

יצוין כי בגזר הדין בעניין הנאשם 3 נקבע כי מתחם הענישה בגין העבירות שביצע במסגרת תיק זה נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר הפועל, מאסר על תנאי וחייבים כספיים. ברור, שאין דומה עניינם של הנאשמים 1 ו-4, לעניינו של הנאשם 3, מאחר שהעבירות המיוחסות להם ונסיבותיהן הן שונות.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

12. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, יש לקחת בחשבון כי הנאשם 1 סייע להתפרצות בכך ששימש כמאבטח למעשיו של הנאשם 3, והנאשמת 4 שימשה כנהגת הרכב שאיתו נסעו הנאשמים לבית המתלוננים, ולאחר הפריצה נסעו עם הרכב ועם השלל יקר הערך שנגנב בהתפרצות לאזור גן הוורדים, שם נתפסו.

לאור העובדה שרק חלק מהרכוש הגנוב נמצא בחזקת הנאשמים בעת שנתפסו על ידי השוטרים, נגרם נזק כספי למתלוננים, נוסף לפגיעה בתחושת המוגנות האישית שלהם.

הסיבות שהביאו את הנאשמים 1 ו-4 לבצע את העבירות - לפי תסקיר שרות המבחן בעניינו של הנאשם 1, קשורות לאורח החיים שניהל באותה עת, ולדפוסי התנהלות עבריינים. לפי תסקיר שרות המבחן בעניינה של הנאשמת 4, יתכן כי הסיבות קשורות לתמימות, קלות דעת וחוסר מחשבה, ויתכן שהן קשורות לרצונה לרצות את בן זוגה, הנאשם 1.

לא נפגעה יכולתם של מי מהנאשמים 1 ו-4 להבין את אשר הוא עושה, את הפסול במעשיו או את משמעות מעשיו, הם יכלו להימנע מהמעשים, והייתה להם שליטה על מעשיהם.

עם זאת, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין, לגילו של נאשם יש כדי להשפיע על יכולתו להבין את אשר הוא עושה ואת משמעות מעשהו. כלומר, גילו של נאשם היא נסיבה רלוונטית בקביעת מתחם העונש ההולם, וכפי שאפרט בהמשך, היא גם נסיבה רלוונטית במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. כלומר, מתחם העונש ההולם לגבי נאשם צעיר, עשוי להיות שונה ממתחם העונש ההולם באותן הנסיבות לגבי נאשם שאינו צעיר, ודברים אלו

רלוונטיים במיוחד לגבי הנאשמת 4, אשר הייתה בעת ביצוע העבירה בת 20 שנה.

מתחם העונש ההולם לנאשמים 1 ו-4

13. בקביעת מתחם העונש ההולם התחשבתי בכך שבעניינם של הנאשמים 1 ו-4 מדובר בסיוע להתפרצות למקום מגורים בצוותא חדא, ולא בעבירה המושלמת.

זאת ועוד, התחשבתי בכך שקיים הבדל בין שני הנאשמים 1 ו-4 מבחינת טיב הסיוע ומידת המעורבות של כל אחד מהם באירוע.

זאת ועוד, הנאשם 1 הורשע בעבירה נוספת של סיוע לגניבה בצוותא חדא.

בהתחשב בכל האמור, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם לגבי כל אחד מהנאשמים 1 ו-4 באופן נפרד.

אציין לגבי הנאשם 1, כי אף שמדובר בשתי עבירות, הן נובעות מאירוע אחד, ולכן, יש לקבוע מתחם עונש אחד לשתי העבירות.

לאור כל האמור, מתחם העונש ההולם הינו כדלקמן:

הנאשם 1 - מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול יורצו בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וכן ענישה נלווית של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

הנאשמת 4 - מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

האם יש לחרוג ממתחם העונש ההולם

14. בנוסף לקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט מוטלת החובה לבחון האם ראוי לחרוג מהמתחם לקולא או לחומרה (ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 3498/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2014); רע"פ 398/14 טל בן משה ערג' נ' מדינת ישראל (2014)).

סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין, קבע עקרון של מתן משקל ממשי לסיכויי השיקום של נאשם כעילה לחרוגה לקולא ממתחם העונש ההולם. החוק התווה את הדרך ליישום עקרון זה -

"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן..."

הנאשם 1

15. ב"כ המאשימה סבר כי אין לחרוג ממתחם הענישה הראוי בעניינו של הנאשם 1, והסתמך בעניין זה על עברו הפלילי של הנאשם 1, ועל הדברים שנאמרו על ידו ועל ידי בית המשפט בהליכים קודמים שהתנהלו בעניינו, המצביעים, לשיטתו, על כך שהדברים שאמר הנאשם 1 היו "מן הפה אל החוץ", ועל כך, שבית המשפט נהג כלפי הנאשם 1 במידת הרחמים, אשר נוצלה על ידו להמשך הדרך העבריינית.

עיינתי בשני גזרי הדין אליהם הפנה ב"כ המאשימה שניתנו בעניינו של הנאשם 1, שניהם על ידי בית משפט זה, ולא התרשמתי כפי התרשמותו, ואפרט -

ב-ת.פ. 1097/07 מיום 19.4.07 - הנאשם 1 הורשע, במסגרת הסדר בין הצדדים, בעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון. טרם מתן גזר הדין, הנאשם 1 אמר כי הוא מצטער על הסתבכותו ומבקש סליחה. בית המשפט כיבד הסדר טיעון בין הצדדים, ובהתאם לו, גזר על הנאשם 1 שלושה חודשי מאסר בפועל, ו-7 חודשי מאסר על תנאי.

ב-ת.פ. 4269/09 ו-3384/09 מיום 25.1.10 - בית המשפט גזר את דינו של הנאשם 1 בעבירות של התפרצות למקום מגורים בצוותא חדא, גניבה בצוותא חדא ואיומים.

בית המשפט זקף לחובת הנאשם 1 את עברו המכביד, את העובדה שהוא ביצע את העבירות בעת שמאסר על תנאי היה תלוי ועומד מעל ראשו, ואת סירובו להיפגש עם שרות המבחן. לאור זאת, בית המשפט קבע כי אין לתת משקל רב להתחייבותו של הנאשם 1 בפני אימו וסנגורו לנטוש את אורח החיים העברייני.

בית המשפט הטיל על הנאשם 1 מאסר בפועל בן 12 חודשים, הפעיל את שני המאסרים על תנאי שהוטלו עליו בני 3 ו-8 חודשים, בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר בפועל, כך שסה"כ קבע כי הנאשם 1 ירצה 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי בן 10 חודשים שלא יעבור עבירת רכוש או אלימות נגד הגוף, תוך 3 שנים מעת שחרורו ממאסר.

מגזר הדין לא עולה כי בית המשפט התחשב בדברים שאמר הנאשם 1 בדבר רצונו להשתקם, ככל הנראה, מאחר שהתרשם שאין בהם ממש, ולא נהג כלפי הנאשם 1 במידת הרחמים, אלא במידת הדין.

המאסר על תנאי, שהושת על הנאשם 1 במסגרת גזר דין זה, הינו בר הפעלה בתיק שבפני, כאשר המאשימה

עותרת להפעלתו, וההגנה עותרת להארכתו.

הכלל בסעיף 55 לחוק העונשין הוא כי נאשם שהורשע בעבירה נוספת בשלה הוטל עונש מאסר על תנאי, יופעל נגדו עונש המאסר על תנאי. חריג לכלל זה מצוי בסעיף 56(א) לחוק העונשין, המסמיך את בית המשפט להורות על הארכת תקופת התנאי, אם שוכנע שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי, ומטעמים שיירשמו.

מצבו של הנאשם 1 היום שונה ממצבו בעת שנגזר דינו והושת עליו המאסר על תנאי. לפי תסקיר שרות המבחן, הנאשם 1 עשה שינוי בעמדותיו הקודמות, הוא מודע לבעייתיות של אורח החיים השולי שניהל והבעייתיות בצריכת הסמים.

מזה תקופה של כמעט שנתיים, הנאשם 1 מטופל על ידי גורמי טיפול שונים - בקבוצה לעצורי בית בשרות המבחן, בקבוצה לצעירים, בקבוצה לשליטה בכעסים, ומוסר בדיקות שתן ביחידה לנפגעי סמים. להערכת גורמי הטיפול, מדובר בטיפול משמעותי ראשון לנאשם 1, וניכרת כיום אצל הנאשם 1 יכולת חשיבה ביקורתית יותר על התנהלותו, הכרתו במשמעות התהליך הטיפולי, ורצון להיעזר בתהליך הטיפולי לביסוס השינויים בהם החל, תוך בניית זוגיות והורות, והשתלבות במעגל התעסוקתי.

ייתכן שהשינוי נובע מרצון פנימי, מהטיפול שהנאשם 1 מקבל או מהשינוי שחל בחייו האישיים, עת הפך לאב. בכל מקרה, השינוי עליו מצביע שרות המבחן, ושיתוף הפעולה בטיפול מצד הנאשם 1, נותנים כיום פתח לתקווה כי מדובר בנאשם שנמצא בהליך של שיקום.

אפשר להיות פסימיים, ולסבור כי גם הפעם מדובר בשינוי שאינו כן ואמיתי, אבל, זאת ניתן יהיה לדעת רק בדיעבד.

ככל שהנאשם 1 ייקח זו הפעם את ההזדמנות שתינתן לו, הוא יוכל להרוויח מכך, וכך גם הסובבים אותו, כולל הנאשמת 4 ובתם התינוקת, ואף הציבור בכללותו יצא נשכר -

"האינטרס של המערער בשיקומו אינו רק אינטרס של העבריין ואינו רק פועל יוצא מנתינת הדעת על נסיבותיו האישיות לטובתו הוא, אלא זהו אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה. עניינו של אינטרס זה הוא, לתת סיכוי למי שנכשל בעבירה בנסיבות כבעניינו לחזור לחיק החברה ולהשתלב בה כאדם נורמטיבי".

ע"פ 9090/04 בועז שניידרמן נ' מדינת ישראל (22.2.2001).

ככל שהנאשם 1 לא ינצל את ההזדמנות, לא ישתף פעולה עם גורמי הטיפול, או יעבור עבירות נוספות בתקופת המבחן, בכך הוא יבהיר שאין דרכו באמת דרך של שיקום, וניתן יהיה לגזור את דינו מחדש בתיק זה, הוא יענש לפי מידת הדין, לרבות הפעלת המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו, וזאת בהתאם להוראות סעיפים 16 ו-20 לפקודת

המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת המבחן").

על משקלו של הסיכוי לשיקום מול שיקולי הענישה, עמד בית המשפט העליון לפני שנים רבות -

"כידוע, אחד השיקולים החשובים בשיקולי הענישה הוא מהותה של העבירה וחומרתה; שיקול זה קשור, בדרך כלל, בקשר הדוק עם שיקול ההרתעה, למען ישמעו וייראו. לשני שיקולים אלה מיתוסף שיקול נוסף, והוא - קיום מדיניות אחידה, ככל האפשר, שתשמש כקו מנחה וכמורה דרך בעולמה של ענישה. ושיקול אחרון זה יפה הוא במיוחד לפסיקתו של בית המשפט העליון, שהמחוקק הפקידו על קביעת מדיניות זו. בנוסף לכל השיקולים האמורים, קיים ועומד השיקול החשוב והמהותי של תיקונו של הנאשם ושיקומו, ובהתקיים, במקרה מסוים, נסיבות מיוחדות ונכונות, ייתכן ששיקול אחרון זה יגבר על השיקולים האמורים האחרים ויקבע, באותו מקרה מסוים, את מידת העונש וצורתו. "ענישתנו היא ענישה אינדיווידואלית של כל עבריין 'באשר הוא שם'" (ע"פ 291/81, בעמ' 442). זאת תורת הגישה האינדיווידואלית בתורת הענישה, המקובלת עלינו כקו מנחה בסוגיה קשה וסבוכה זו שלהענישה ומטרותיה, ואין אנו רשאים ל"הקל" על עצמנו ולהחמיר עם הנאשם, מתוך הסתמכות על הנימוק והחשש שמא הקלה במקרה מסוים הראוי לכך תשמש תקדים למקרים אחרים שאינם ראויים לכך. חזקה על בית המשפט שיידע להבחין בין מקרה למקרה לגופן של נסיבות ולעיצומם של דברים".

ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג (4) 170, 174-175 (3.10.89).

ראה גם: ע"פ 1399/91 רוני ליבוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד מז (1) 177, 185 (24.1.1993), וההפניות לפסיקה שם.

כך נוהג בית המשפט להקל בעונשם של עבריינים שביצעו עבירות התפרצות ובחרו בדרך השיקום - ראה לדוגמא: ת.פ. (מחוז-חי') 50704-01-11 מדינת ישראל נ' רועי קפוטה ואח' (11.4.2013); ע"פ (מחוז-חי') 23718-12-12 רביל איסקוב נ' מדינת ישראל (17.10.2013).

ב"כ המאשימה הפנה במסגרת טיעונו לעונש ל-רע"פ 3063/11 אפרים כהן נ' מדינת ישראל (17.4.2011) - שם הנאשם הורשע בעבירת התפרצות למגורים, ניסיון גניבה, החזקת מכשירי פריצה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית משפט השלום גזר על הנאשם מאסר על תנאי, צו מבחן, של"צ ופיצוי. בית משפט השלום ציין כי לנאשם עבר פלילי הכולל 22 עבירות קודמות, בגינן ריצה 9 מאסרים בפועל, עם זאת, נתן משקל מכריע להליך השיקום שעבר מהתמכרותו לסמים.

בבית המשפט המחוזי התקבל ערעור המדינה, ובנוסף למאסר על תנאי והפיצוי, הושת על הנאשם מאסר לתקופה של שנתיים, וזאת לאור העובדה שהמדובר בעבריין חוזר, שפרץ לדירה בתעוזה ובתחכום.

בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור, שסבר כי מדובר בעונש הולם, במיוחד נוכח עברו הפלילי

המכביד של הנאשם והתנגדותו לביצוע המעצר, וכן העובדה שענישתו בעבר לא הרתיעה את הנאשם. עם זאת, בית המשפט העליון לא סבר שבכל מקרה של התפרצות לדירה יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי, אלא קבע כי יינתן לאינטרס השיקום מעמד של בכורה רק בנסיבות חריגות.

אני סבורה כי עניינו של הנאשם 1 הוא חריג, ומצדיק לתת מעמד של בכורה לאינטרס השיקום, והדבר עולה בקנה אחד עם הפסיקה הנ"ל.

לפיכך, אני סבורה כי יש לחרוג ממתחם הענישה ההולם לקולא לאור אינטרס השיקום, לקבל את המלצות שרות המבחן, להאריך את המאסר על תנאי, ולהטיל על הנאשם 1 צו מבחן, קנס ופיצוי. אני מסכימה עם טענתו החלופית של ב"כ הנאשם לפיה יש מקום להטיל על הנאשם 1 תקופת מבחן מעל לשנה, אף שהנאשם 1 החל בטיפול זה מכבר. אני סבורה כי יש להטיל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים, ולאפשר לגורמי הטיפול את שיקול הדעת האם לבקש הארכתו לתקופה נוספת לפי מצב התקדמות הטיפול.

הנאשמת 4

16. לאור גילה הצעיר של הנאשמת 4, הייתה קיימת חובת עריכת תסקיר, כשאחת ממטרותיו העיקריות של התסקיר היא לקבוע את פוטנציאל השיקום והחזרה לדרך הישר של הנאשמת 4.

פעמים רבות נקבע בפסיקה כי בעת שבית המשפט בא לגזור את דינו של נאשם הנמצא בקבוצת הגיל של "בגירים צעירים", יש חשיבות רבה לאמור בתסקיר שירות המבחן ולפוטנציאל השיקום, אפילו יותר מאשר בדרך כלל -

**"בקביעת עונשם של "בגירים צעירים", וזאת מכוח אותן טענות שמעלה באת כוח המערער, יש להעניק משקל נכבד לפוטנציאל השיקומי כעולה מתסקיר המבחן....
...במסגרת זאת, עצם הקביעה בדבר חובת עריכת תסקיר מבחן ל"בגיר צעיר" בין הגילאים 18-21, למעשה מכירה במתן חשיבות לשיקולי שיקום בגזירת עונשו של "בגיר צעיר" עד לגיל 21. במסגרת שיקול זה, כעולה מתסקיר המבחן, לא מבחין הדין בין קטין ובין "בגיר צעיר". לפיכך, מבלי לקבוע יתדות, נראה כי בקבוצה זו יש לייחס משקל גבוה יותר (בדומה לקטינים) כאשר ניתנת המלצה של שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת שיקומית, בשל קרבה לגיל הקטינות".
ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2013).**

שירות המבחן התרשם ממוטיבציה גבוהה של הנאשמת 4, בשלות ומוכנות לטיפול. לאור האמור, ופוטנציאל השיקום של הנאשמת 4, מן הראוי לחרוג בעניינה ממתחם הענישה ההולם, ולאמץ את המלצת שירות המבחן, אך לא ככתבה וכלשוונה, אלא רק ככל שהיא נוגעת לענישה שיקומית, דהיינו, הטלת צו מבחן ושל"צ.

כידוע, בית המשפט אינו כבול להמלצותיו של שרות המבחן, ורשאי הוא לסטות מהן. אני סבורה כי אין לקבל את המלצת שרות המבחן, ככל שהיא נוגעת לאי הרשעת הנאשמת 4, מהנימוקים שיפורטו להלן.

המלצת שרות המבחן לביטול הרשעת הנאשמת 4

17. ההגנה עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן בתסקיר ולבטל את הרשעתה של הנאשמת 4, וטענה כי אין רשימה סגורה של עבירות בהן בית המשפט יכול לבטל הרשעה, וכן כי הרשעה תפגע בעתידה של הנאשמת 4.

הכלל הוא כי מי שנמצא אשם בביצוע עבירה, יורשע -

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל."

ע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש, פ"ד נ (3) 682, 683 (1996).

בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן: "הלכת כתב") נקבע כי, אי הרשעה הוא חריג, המתקיים במקרים יוצאי דופן בלבד -

"ראוי לשקול הימנעות מהרשעה רק באותם מקרים חריגים

**ויוצאי דופן בהם מתקיימים שני תנאים מצטברים ולפיהם פוגעת
ההרשעה פגיעה חמורה ובלתי מידתית בשיקומו של הנאשם ואילו סוג
העבירה ונסיבותיה מאפשרים לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע באופן
מהותי בשיקולי הענישה האחרים."**

בבוא בית המשפט לשקול מתי יחול הכלל לפיו יורשע הנאשם ומתי יחול החריג בדבר אי הרשעה - "נדרש
איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם".

ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד (3) 685, 690 (13.1.2013).

אני סבורה כי לא נתקיימו שני התנאים המצטברים שנקבעו בפסיקה הדרושים לסיום ההליך ללא הרשעה -

בהתחשב בסוג העבירה ולאור חומרת המעשה והנסיבות, לא ניתן לקבוע כי חל החריג לאי הרשעה. מדובר
בנאשמת צעירה, אך בגירה, אשר ביצעה את העבירה מתוך שיקול דעת, הסיעה את חבריה כדי שיפרצו לבית
מגורים ויגנבו את כספם, ובכך סייעה באופן פעיל להתפרצות. אינני סבורה כי קיים חוסר הלימה בין העבירה

לבין התוצאה העונשית הכוללת הרשעה, שתגרום לנאשמת 4 לפגיעה ממשית.

עפ"ג 36028-02-13 (מחוזי-מרכז) **בן נון יהושע נ' מדינת ישראל** (21.5.13).

זאת ועוד, תסקיר שירות המבחן אינו מצביע על כל חשש לפגיעה חמורה בעתידה המקצועי של הנאשמת 4. ההלכה היא כי לא די בנזק ערטילאי, אלא יש להצביע על נזק קונקרטי, ולא הוכח נזק קונקרטי כזה המצדיק אי הרשעה - רע"פ 4357/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.4.13).

"...לא ניתן לבטל הרשעה, ללא הוכחת נסיבות קונקרטיות המצדיקות זאת. טענתו של המבקש בדבר הנזק התדמיתי שעלול להיגרם לו בעקבות הרשעתו אינה ייחודית עבורו ולא הוכח כי היא תגרום לו נזק חמור יותר מאשר זה הנגרם לכל מורשע בהליך הפלילי".

רע"פ 8651/12 **בלאונושטיין נ' מדינת ישראל** (6.12.12).

הנאשמת 4 אינה מועסקת כיום, ולא הוכח כי הרשעה עלולה לפגוע פגיעה ממשית בתעסוקתה. בתסקיר שרות המבחן נטען רק כי הרשעה תפגע בהמשך תכניותיה של הנאשמת 4 ללימודים אקדמאים ולקבלת עבודות בעתיד, מבלי שצוין מהן תכניותיה ללימודים אקדמאים ובאלו עבודות היא שואפת לעבוד בעתיד.

על כן, שונה מקרה זה מאותם מקרים שנדונו בפסיקה, אליהם הפנתה ב"כ הנאשמת 4, ראה לדוגמא פסק הדין אליו הפנתה - ע"פ 4748/09 **שרעבי מרדכי ואח' נ' פרקליטות מחוז ירושלים** (31.12.09).

טענת ב"כ הנאשמת 4 לפיה השפעת הרשעה על אישה חמורה יותר מהשפעתה על גבר, לא הוכחה בכל ראייה שהיא, מחקר או פסיקה, ועל כן, יש לדחותה.

בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

18. כפי שעולה מהפסיקה שהובאה לעיל, ומפסיקה רבה נוספת, כמו גם מתיקון 113 לחוק העונשין, עקרון הענישה האינדיבידואלית קובע כי כל נאשם ייענש על פי חטאו ועל פי נסיבותיו האישיות המיוחדות, ולבית המשפט ניתן שיקול דעת לקביעת העונש ההולם לנאשם הנדון בפניו - ע"פ 5106/99 **סעידי אבו-ניג'מה נ' מדינת ישראל** (2000), רע"פ 3173/09 **מוחמד פראגין נ' מדינת ישראל** (2009).

אפנה לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, לרבות נסיבותיהם האישיות של הנאשמים 1 ו-4, לשם קביעת העונש המתאים לכל אחד מהם.

על נסיבותיהם האישיות של הנאשמים 1 ו-4 ניתן ללמוד מתוך תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם, גיליון הרישום הפלילי של הנאשם 1, טיעוני ב"כ הנאשמים 1 ו-4, ודברי הנאשמים בבית המשפט.

הנאשם 1

(1) הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו, לרבות בשל גילו - הנאשם 1 הוא אדם צעיר באופן יחסי, יליד שנת 1986. כאמור לעיל, לנאשם 1 ולנאשמת 4 נולדה תינוקת לפני מספר חודשים, במהלך ההליך המשפטי שהתנהל בתיק זה. הנאשם 1 עובד ומפרנס את משפחתו הצעירה. שליחת הנאשם 1 לכלא, על-פי הערכת שרות המבחן, תפגע בהישגים הטיפוליים שהושגו עד כה, וללא ספק תפגע במשפחתו הגרעינית.

(2) עבר פלילי - עברו הפלילי של הנאשם 1 הינו מכביד יחסית לגילו הצעיר, והוא עמד לדין בעבר ארבע פעמים. עברו הפלילי של הנאשם 1 כולל עבירות רכוש דומות משנת 2009, בגין נשלח למאסר בן 20 חודשים, כפי שפורט לעיל, כמו כן, הנאשם 1 הורשע בעבר בעבירות אלימות, עבירות כלפי שוטרים ועבירות נוספות.

(3) מאמצי הנאשם 1 לתיקון תוצאות העבירה - לא נטען כי הנאשם 1 ניסה לתקן את התוצאות של העבירות שביצע.

(4) נסיבות חייו של הנאשם 1 שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירות - מתסקיר שרות המבחן עולות נסיבות משפחתיות מורכבות כפי שפורט לעיל.

(5) במסגרת התיק העיקרי התנהלו הליכי מעצר, והנאשם 1 היה עצור במשך כמעט חודשיים, ולאחר מכן, היה תקופה של כ-10 חודשים בתנאים מגבילים קשים, ורק לאחר מכן הם בוטלו, בין היתר, בשל התקדמותו בהליך הטיפולי.

(6) נשמעו שלושה ימי הוכחות בתיק זה, במסגרתם העידו עדי תביעה רבים. רק בתום יום ההוכחות השלישי, הצדדים הגיעו להסדר הטיעון, והנאשמים 1 ו-4 חזרו בהם מכפירתם. יחד עם זאת, יש לזכור כי במסגרת ההסדר, כתב האישום שייחס לשני הנאשמים עבירות של התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע, גניבה בצוותא חדא וקשירת קשר לפשע, תוקן באופן משמעותי.

הנאשמת 4

(1) הפגיעה של העונש בנאשמת - הנאשמת 4 הינה צעירה, כבת 22 כיום, ובעת ביצוע העבירה הייתה כבת

20. לגיל הצעיר יש רלוונטיות הן בקביעת מתחם העונש ההולם, הן כשיקול להעדפת אינטרס השיקום לשם חריגה ממתחם העונש ההולם, והן לעניין חומרת הענישה.

(2) הפגיעה של העונש במשפחת הנאשמת 4 - ככל שהנאשמת 4 תשלח לריצוי מאסרה בדרך של עבודות שירות כעתירת המאשימה, עלולה להיפגע מכך יכולתה להתמסר לטיפול בבתה התינוקת.

(3) לנאשמת 4 נגרמו נזקים כתוצאה מביצוע העבירה, שכן שהתה במעצר בית, ולשם כך היה עליה לחזור לבית הוריה, ושהייתה שם במשך תקופה ממושכת הייתה בעייתית.

(4) הנאשמת 4 לקחה אחריות למעשיה, כפי שפורט לעיל בעניינו של הנאשם 1.

(5) לא נטענו ולא הוכחו מאמצים מצד הנאשמת 4 לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם למתלוננים.

(6) הנאשמת 4 שיתפה פעולה עם שרות המבחן והביעה חרטה על מעשיה.

(7) הנאשמת 4 שרתה בצבא, על אף התנגדות מצד הוריה.

(8) נסיבותיה המשפחתיות של הנאשמת 4 מורכבות, כפי שפורט בתסקיר שרות המבחן, ויתכן שהייתה להן השפעה על חבירתה לנאשמים האחרים.

(9) מאז ביצוע העבירה חלפו שנתיים.

(10) הנאשמת 4 נעדרת עבר פלילי.

19. מאחר שהעבירות בוצעו מתוך בצע כסף, מן הראוי להשית על הנאשמים 1-4 ענישה נלוות בדמות קנס, תוך התחשבות במצבם הכלכלי ובעובדה שהם מנהלים משק בית משותף. כמו כן, יש להטיל פיצוי לטובת בעלי הדירה שנפרצה, לאור הנזק שנגרם להם.

סוף דבר

20. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם 1 את העונשים שלהלן:

א. אני מאריכה את המאסר על תנאי בן 10 חודשים התלוי ועומד נגד הנאשם 1 ב-ת.פ. 4269/09 ו-ת.פ. 3384/09 של בית משפט זה למשך שנתיים נוספות.

ב. הנאשם 1 יעמוד בפיקוח של קצין מבחן, כאמור בפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, לתקופה של 18 חודשים, שתחילתה היום, יפעל בהתאם לתוכנית הטיפולית, וימשיך את הטיפול ביחידה לטיפול בנפגעי סמים, והכל בהתאם להנחיות ולפיקוח שירות המבחן.

ג. קנס בסך של 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.2.15 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום מתשלומי הקנס במועדו או במלואו, יעמוד מלוא הקנס או יתרתו לפירעון מלא לאלתר.

ד. פיצוי בסך של 1,500 ₪ לבעלי הדירה, אריאלה ודורון חיים, עדי התביעה 1 ו-2.

הפיצוי יופקד על ידי הנאשם 1 בקופת בית המשפט עד ליום 1.1.15 ויועבר אליהם על ידי המזכירות.

ב"כ המאשימה ידע את בעלי הדירה על הפיצוי שנפסק לטובתם.

21. אני גוזרת על הנאשמת 4 את העונשים שלהלן:

א. 180 שעות של"צ בעמותת "אנוש" בראשון לציון, על פי תכנית שתיבנה לה על-ידי שרות המבחן, ועליה להשלים את מכסת השעות עד ליום 1.1.16.

ב. הנאשמת 4 תעמוד בפיקוח של קצין מבחן, כאמור בפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, לתקופה של 12 חודשים, שתחילתה היום, ותפעל בהתאם לתוכנית הטיפולית, להנחיות ולפיקוח שירות המבחן.

ג. קנס בסך של 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, התשלום הראשון עד ליום 1.2.15 והתשלום השני עד ליום 1.3.15. לא ישולם תשלום מתשלומי הקנס במועדו או במלואו, יעמוד מלוא הקנס או יתרתו לפירעון מלא לאלתר.

ד. פיצוי בסך של 1,000 ₪ לבעלי הדירה, אריאלה ודורון חיים, עדי התביעה 1 ו-2.

הפיצוי יופקד על ידי הנאשמת 4 בקופת בית המשפט עד ליום 1.1.15 ויועבר אליהם על ידי המזכירות.

ב"כ המאשימה ידע את בעלי הדירה על הפיצוי שנפסק לטובתם.

הנאשמים 1 ו-4 מוזהרים על-ידי בית-המשפט כי אם לא ימלאו אחר צו המבחן מכל בחינה שהיא או יעברו עבירה נוספת בתקופת המבחן, בית-המשפט רשאי לגזור את עונשם מחדש, ולהטיל עליהם עונש בגין תיק זה, בנוסף לעונש שייגזר עליהם.

לבקשת המאשימה ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

המוצגים שנתפסו במסגרת החיפוש בביתו של הנאשם 1 יוחזרו לידי.

הנאשמים יפנו למזכירות בית המשפט לקבלת שוברים לתשלום הקנס והפיצוי.

המזכירות תשלח עותק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום כ"ג כסלו תשע"ה, 15/12/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוח, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לבקשת ב"כ הנאשמים, ידחו המועדים לתשלום הקנס שהושת על הנאשמת 4 כדלקמן:

התשלום הראשון עד ליום 1/5/2015 והתשלום השני עד ליום 1/6/2015.

עמוד 21

ככל שהופקדו כספים במסגרת הליכי מעצר, הם יוחזרו למפקיד, בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת.

ניתנה והודעה היום כ"ג כסלו תשע"ה, 15/12/2014 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה , שופטת

הוקלדעלידיאיליןאלון